

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยมีลำดับขั้นตอนดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 14 แห่ง รวมทั้งสิ้น 406 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 206 คน ได้จากการคำนวณตามสูตรของ ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727)

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

- n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
 N = ขนาดของประชากร
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด 0.05

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{406}{1 + 406 (0.05)^2} \\
 &= \frac{406}{1 + 406 \times .0025} \\
 &= 201.49
 \end{aligned}$$

จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 201.49 คน เพื่อให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างมีความสมบูรณ์ จึงปรับค่าจุดทศนิยมตามหลักคณิตศาสตร์เป็น 202 คน ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เท่ากับ 202 คน

3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก คือ ทำฉลากจำนวน 406 ใบ แยกตามสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่มใส่ในกล่อง แล้วจับฉลากขึ้นมาทีละใบ แล้วบันทึกรายชื่อดังกล่าวไว้ และใส่สลากลงคืนในกล่องเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆ กัน ดำเนินการตามขั้นตอนนี้จนกว่าจะครบตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง กรณีได้ชื่อเดิมจะดำเนินการจับใหม่จนได้กลุ่มตัวอย่างครบ 202 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	ชื่อ อบต.	จำนวนประชากรใน แต่ละกลุ่ม	จำนวนตัวอย่างใน แต่ละกลุ่ม
1	ปะหลาน	17	9
2	ลานสะแก	16	8
3	หนองบัว	32	16
4	เม็กคำ	43	21
5	เมืองเสื่อ	29	14
6	เวียงสะอาด	33	16
7	เวียงชัย	17	9
8	ราษฎร์เจริญ	25	13
9	ราษฎร์พัฒนา	24	12
10	หนองบัวแก้ว	32	16
11	เมืองเตา	39	19
12	การแก่น	38	19
13	นาสีนวล	35	17
14	ก้ามปู	26	13
	รวม	406	202

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น

3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
ประสบการณ์ในการทำงาน และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วน
ตำบลตามทัศนะของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพัคฆภูมิพิสัย จังหวัด
มหาสารคาม ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความสามารถในการบริหารงาน ด้านความรู้
วิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบล

การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของ
ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และ
องค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของ
พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม

2. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

2.1 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อให้
ข้อเสนอแนะ ผู้ศึกษานำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาด้านเนื้อหา
ด้านภาษา และด้านการวัดและประเมินผล โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อ
กับวัตถุประสงค์ โดยกำหนด ดังนี้

เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	-1

ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

2.2.1 นายบุญโฮม งามเลิศ วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอ (เจ้าหน้าที่บริหารงานพัฒนาชุมชน 7) อำเภอบ้านใหม่ชัยพนธ์
จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.2.2 นางสาวจุฬารัตน์ บัวไชยยา วุฒิกการศึกษา กศ.ม. (วัดผลและ
ประเมินผลการศึกษา) ครูชำนาญการ โรงเรียนพยุหะคีรีวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2.2.3 นายสมานธิ พินิจกิจ วุฒิศึกษา กศ.ม (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเม็กดำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.3 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและเพื่อ
พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (Item of Congruence หรือ IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249)
โดยผู้ศึกษานำข้อเฉลี่ยที่มีค่าตั้งแต่ .66 ขึ้นไปทดลองใช้ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ

2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอบุพราเสง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 40 คน แล้วคำนวณหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)
ได้ค่าความเชื่อมั่น .97

2.5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม
ตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบุพราเสง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอ
ทดลองใช้เครื่องมือ และถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัด
มหาสารคาม เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาคำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกำหนดเวลาและสามารถเก็บรวบรวม
ข้อมูล ได้ครบทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัส (Coding form)

3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อจากการจำแนกรายข้อในแบบสอบถามซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

4. นำแบบที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปพร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายความว่า	ความคิดเห็นระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายความว่า	ความคิดเห็นระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายความว่า	ความคิดเห็นระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายความว่า	ความคิดเห็นระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายความว่า	ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

5. ในกรณีแบบสอบถามตอนที่ 3 ผู้ศึกษานำข้อมูลทั้งหมดมาจัดให้เป็นระเบียบหมวดหมู่ โดยการจัดกลุ่มข้อความ หรือประโยคที่มีลักษณะหรือความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน แล้วนำมาแจกแจงความถี่ในรูปตาราง และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ โดยใช้วิธีหาความเชื่อมั่นใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
  2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
  3. การวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนระของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
- สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. สถิติทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่เสนอของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ F -test (One - Way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกรณีพบความแตกต่างผู้ศึกษาจะดำเนินการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ LSD.

5. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะ ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และพรรณนาความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY